Ч. 123. Неділя 14 (1) червня 1908. Рік XVIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

З Ради державної. — По з'їзді в Ревли. — Події в Персиї.

На послїднім засїданю палати послів п. Мінїстер скарбу предложив палатї прелїмінар квот, котрі будуть роздані в 1898 р. з державного мелїорацийного фонду. Внесеня поставив: п. Олесницкий в справі урядженя ждальні на перестанку Завадів і в Синевідску нижнїм, в справі предложеня проекту нового закона карного, в справі відшкодованя громади Гірне в стириским повітї за шкоди іззa реґуляцийних робіт на пасовисках та в справі зміни, взглядно доповненя розпорядженя екзекутивного до галицкого закона краєвого про реґуляцию рік в звязи з будовою водних доріг.

Інтерпеляциї внесли: пос. Цеглиньский в справі неправного ужитя даровизни, призначеної на публичні цїли шкільні, до національних партийних цїлий радою шкільною окружною в Добромили, п. Лагодиский, в справі громадских виборів у Добротові, надвірнянского повіта, та в справі трактованя руских селян функціонарами дирекциї домен і лїсів в Галичинї, п. Стахура в справі останних іменовань в окрузї львівского висшого суду краєвого і п. Брайтер в справі конфіскат кількох часописий.

Вчера о годині $10^1/_2$ перед полуднем відїхав з Ревля цар Николай з родиною на покладї яхту „Стандарт". Відплив з Ревля також яхт „Сѣверная звѣзда" з царицею материю, вел. кн. Ольгою і єї мужем. — Окремий справоздавець часописи „Matin" в Ревли, принятий президентом мінїстрів Столипином і мінїстром заграничних справ Ізвольским одержав позволенє до оголошеня декларациї, котрої зміст годить ся цїлковито з комунікатом виданим о з'їздї монархів. З заявленя Столипина треба піднести ще слїдуючий уступ: „Підставою нашої загальної полїтики полишає ся і на дальше: Наш союз з Францию. Наша приязнь з Анґлїєю цїлковито годить ся з мирною цїлию того союза. Анґлїйско-росийска приязнь єсть конечна для европейскої рівноваги, котрої — як я о тім пересьвідчений — нїхто не хоче нарушити. Побіч нашої приязни з Анґлїєю полишає ся наша традицийна приязнь з Німеччиною, котра не потерпить від нашого договору з Анґлїєю, бо договор той дотикає Персиї, Афґанїстану і Тибету, країв, в котрих Анґлїя і Росия стремлять до оборони своїх власних інтересів.

Анґлїйский королївский яхт „Віктория анд Альберт" прибув вчера по полудни до Кілю в супроводї анґлїйских кораблів военних, котрі замінили з німецкими военними кораблями сальви привітні. Яхт в'їхав відтак до порту, між тим анґлїйскі панцирники відїхали просто до Анґлїї. — Дальше доносять до „Matin" з Ревля, що король Едвард в часї своєї конференциї з президентом кабінету Столипином радив єму горячо, аби завів в Росиї правдиву конституцию і правительство одвічальне перед думою. — Одна з часописий помістила розмову свого дописувателя з провідником кадетів Милюковом о з'їздї в Ревли. Він заявив, що полїтичні наради в часї з'їзду дотикали головно македоньскої справи. Запитаний, який після его гадки буде наслїдок того з'їзду для внутрішних відносин в Росиї, Милюков відповів, що в тім напрямі надїє ся дуже добрих наслїдків.

До льондоньского „Times-a" телєґрафують з Тегерану: Від кількох днів повтаряють ся тут революцийні події з грудня. Велика товпа уоруженого народа окружає парлямент. Інтервенция войска доси не мала успіху. Двох козаків, котрі хотїли розіґнати збираючу ся товпу, розоружено. Шах, як зачувати, наміряє силою розіґнати народну сторожу парляментарну, однако до сеї хвилї не відважив ся ще видати приказу до удару на товпу. В кількох дільни-

---

8)

Щастє Данила О'Коннеля.

Новеля Е. Е. Вебера.

(Дальше).

Коли оба мужчини сидїли вже знову в гостинній комнатї готелю Льондон, відозвав ся О'Коннель: Ну, щож хочете за ваш ґрунт Ватстоне?

Запитаний відкашляв. — Я заплатив за него шістдесять тисячів долярів. Але правда, що тоді були там ще рубіни. Однак я гадаю, що він варт ще й тепер між братьми сорок тисячів долярів.

— Принесіть менї лист паперу і прибори до писаня — сказав О'Коннель коротко.

Коли був вже папір і чорнило, написав він кілька рядків, поклав відтак свій порфель на стіл та казав дати собі горівки, котру випив. — Жадати сорок тисячів долярів — викричав ся він — то безличність якої сьвіт не видав. Цїлий той ґрунт разом з Кольрайднезом варт ледви тілько центів.

З Кольріднезом? — повторив Ватстон а его звичайне так червоне і туге лице поблїдло і охляло. — А ви звідки знаєте тоту назву?

— Я все знаю — гукнув О'Коннель. — Я знаю, що ви містер Шампервільдови загалом заплатити лиш трийцять тисячів долярів і з рубіновим ґрунтом попались в лапку аж по самі уха. Я знаю, що той ґрунт заливає ріка підчас кождої повени. Я знаю, що там нема нїякого лїса, хоч ви казали, що там тілько дерева як —

— Волося на голові — перебив єму Ватстон рад з того, що бодай на хвильку не дасть ніби обливатись як би студеною водою. — То правда. Я люблю завсїгди правду говорити та забув лиш додати, що як у лисого.

— Се і однїсенька правда, яку ви сказали — сказав на то О'Коннель. — Уважайтеж тепер, що я скажу. — Він виймив із свого портфеля банкноти, перечислив їх поклав на стіл. Єму насадили ся слова інжинїра, котрий сказав, що Ватстон продав би свій ґрунт і запіє дурно і длятого відозвав ся грімким голосом: Ваш ґрунт не варт нічого і ви продали би его і запів дурно, коби лиш хтось хотїв купити! Ви сидите тут у Вільмполь в своїм готели Льондон як приковані та хотїли би радше нинї по полудни як нинї вечером винести ся звідси. З чистої любови ближнього і длятого, що менї вас жаль, даю вам мимо того досить значну суму. Послухайтеж, що я написав на на отсїм папери: „Контракт продажі і купна" — читав О'Коннель. — Нинїшного дня продаю пану Данилови О'Коннелеви мій ґрунт положений над Кольрайдом з Кольрайднезом разом зі всїма правами за пять тисячів долярів і потверджаю сим, що я згадану суму зараз одержав. — Книговодець поклав той папір на стіл. — Скоро лиш одну хвильку будете гаяти ся, то піду до шерифа і звідаю ся про инший ґрунт.

Коли Ватстон вчув суму пять тисячів долярів, то аж очи єму засьвітили ся. В однїй хвили вхопив перо і підписав контракт та сховав гроші. — Так — сказав він заходячись від сьміху — Кольрайднез зі всїм, що до него належить, то вже тепер ваша власність а на причинок ставлю ще фляшку горівки.

О'Коннель сховав старанно контракт до кишенї. Розпер ся на своїм кріслї і замкнув очи. Тепер вже зловив щастє.

Ватстон приніс фляшку горівки і поналивав чарки. Обом, видко, хотїло ся пити, бо випили по кілька чарок.

— Тому що над Кольрайдом нема дерева — відозвав ся Ватстон по хвили і обтер собі губи по смачній горівцї, — то і не можете там тартаку поставити. Тепер вже коли Кольрайднез до вас належить, то може менї сьміло сказати, що ви з тим ґрунтом хочете зробити.

О'Коннель напив ся знову горівки. З тої радости, яка его взяла ся, набрав охоти плести небилицї. Гадками перенїс ся над Кольрайд і видів перед собою великі поклади ґіпсу. Тепер вже знав, що має казати.

— Менї — відповів він чванливо — не потреба на тартак богато дерева. Чого не стане, то спроваджу собі з инших сторін. Але менї треба ґіпсу. Я не буду обробляти звичайне дерево лиш буду робити штучне дерево. З дерева буде робити ся трачинє, мішати ся з ґіпсом і рибячим каруком та витискати ся у формах. За одним потисненем прасової форми буду виробляти ноги до крісел, столові плити, части шаф, рами до вікон, одвірки, поруча до сходів а все буде відразу готове. Тоті вироби будуть

цях міста розліплено революцийні оповіщеня. Положенє в кождім случаю дуже поважне. — До „Daily Mail“ доносять з Тегерану, що з Тебрісу, столиці провінциї Азербейджан, наспіла там телєґрафічна вість, після котрої тамошна народна партия рішила не звертати уваги на російске ультіматум в справі жадань Росиї і в справі проголошеня провінциї Азербейджан яко автономічної під протекторатом Німеччини.

Новинки.

Львів, дня 13-го червня 1908

— Справи особисті. Є. Е. п. Маршалок краев. ґр. Стан. Бадені виїхав до Відня.

— Перенесенє. Дирекция почт і телєґрафів перенесла асистента почтового Василя Володимира Процишина зі Львова до Городка яґайл.

— Краєва ткацка школа в Коросні. На курс науки в краєвій школі ткацтва в Коросні, який зачне ся з днем 1 вересня, можна вписувати ся вже тепер. Условини принятя є такі: 1) покінченє з добрим успіхом бодай народної школи і або відповідне до того образованє, добуте в иньший спосіб; укінчений 14-ий рік житя та відповідний до того фізичний розвиток. Школу сю засновано в 1889 р.; удержує її край. Має она 43 коросен та всякі прибори. Через практичну й теоретичну науку образує школа в ткацкім званю на майстрів і заводових ткачів, а також подає молодіжи, яка посьвячує ся ткацкому званю всї відомости, належні до веденя ремесла. Наука безплатна; до тогож ученики одержують потрібні прибори письменні, рисункові і книжки, а за практичні працї грошеві нагороди. Наука тревае 2 або 3 роки. Убогі й пильні ученики можуть удержувати підмоги з краєвих фондів. Близших інформаций уділяє управа школи.

— Господарске віче. В понедїлок дня 15 червня о год. 4 пополудни відбуде ся в дворі в Чертежи віче господарске з отсим дневним порядком: 1) Вступне слово про господарку взагалі; 2) поступова господарка; 3) товариство „Сільский Господар“; 4) кооперация і її примінене в господарстві рільнім; 5) каси позичкові і товариства кредитові; 6) дискусия над тими рефератами. Вступ нічим необмежений.

— Смерть від грому. В громадї Явора, турчаньского повіта убив грім сими днями підчас бурі двох братів: 31-лїтного Романа і 16-лїтного Івана Маринців, котрі були заняті роботою в тамошнім лїсї.

— Арештованє небезпечного мантїя в сьвященичій ризї. Від кількох лїт волочить ся по цїлій Европі якийсь молодий чоловік Поляк, котрий представляє ся за богослова, найчастїйше Домінїканина або Францїсканина і витуманює від приватних людий або і від духовних всїлякі грошеві жертви. Придержаний в ріжних місцевостях подавав за кождим разом инше назвиско. В Штрасбурзї, де его придержано за обманьство і волоцюгство, сказав, що називає ся Ян Тарновский і походить з Варшави. Коли по відсидженю кари випущено его на волю, пішов він до Франциї і там удавав польского черця, аж в Певр Аббе вкрав якомусь сьвященикови документи і від тої пори подавав себе за сьвященика Ґінота. Під тим іменем розпочав він свою злодійску вандрівку по Австриї, де его також кілька разів придержано. В послїдних часах прихоплено его у Відни і там подав він на поліциї, що називає ся Ян Тарновский, єсть сином Яна і Апольонїї Тарновских, а походить з Милятич під Львовом. На тій основі постановлено Тарновского відставити до Милятич. В дорозї до місця приналежности він втік.

Аж ось вчера наспіла з Чесанова вість, що там жандарми арештували в недїлю вечером по виїздї еп. Бандурского, котрий посьвячав там будинок „Сокола“ якогось молодого сьвященика в пелеринї, з дуже довгим волосєм, котрий вже своєю ношею звертав на себе увагу. Він причепив ся був до двох тамошних учителїв, а відтак зайшов до „Сокола“ і показував якісь документи, виставлені на імя сьвященика о. Ернеста Ґінота і говорив по італїяньски, по анґлїйски, по француски, по іспаньски і по польски, а крім того по грецки і по латинї. Коли однак побачив, що его занадто випитують, вийшов з „Сокола“ і пішов до одного з тамошних учителїв на ніч. Тут почав він розмову на темат політичний і показало ся, що він хоч „Француз“ знає знаменито галицкі відносини. Відтак показував карти візитові всїляких достойників, сьвітских і духовних, фотоґрафії всїляких сьвящеників, котрих називав своїми вуйками та стриями, а також фотоґрафію якогось офіцира в австрийскім мундурі з якоюсь дамою. Коли на австрийский мундур сказав, що то француский, зверхув тим вже підозріне на себе. Господар відступив відтак „ксьондзови“ своє ліжко, а сам постелив собі на кріслах. „Ксьондз“ однак поклав ся не розібраний і заснув.

Около півночи явили ся жандарми і приарештували „ксьондза“ та відставили до судового арешту. При ревізиї знайдено у него крім згадарих білетів і фотоґрафій ще й календарик видавництва львівского „Smigus-a“, в котрім були вписані слова: „академік Січиньский 3-ма вистрілами на авдиенциї“. Знайдено також докладну мапу Галичини і Уґорщини, а з гроший лиш 1 К. В суді зізнав він, що скінчив ґімназию, 3 роки університету 4 роки богословів і був 7 лїт новиком в монастири; що називає ся дїйстно Ґіно і що їздив за еп. Бандурским, щоби єму виявити якусь велику тайну. Наконець сказав, що не натягав нїкого, бо его матїр вдовиця по якімсь штабовім лїкари дає єму на подорож. В справі сего мантїя веде ся тепер дальше слїдство.

— Репертуар львівского руского театру в Вижници. Саля власна (в городї п. Фріста).

В недїлю, дня 14 червня с. р. „Ой не ходи Грицю та на вечерницї“, народний образ зі сьпівами і танцями в 5 діях М. Старицкого.

В понедїлок, дня 15 червня с. р. „Ревізор з Петербурга“, голосна комедия в 5-ох діях М. Гоголя.

Білети продає в Вижници і Кутах торговля п. Москви. — Початок точно о годинї 8-ій вечер.

— Дрібні вісти. П. Софія Лопатиньска зложила дня 10 с. м. в львівскій консерваториї державний іспит з музики. — В Бродах замкнуло староство всї школи народні і виділові на 14 днів з причини шкарлятини, яка ширить ся в містї. — П. Реґіна Перде зґубила перстінь з шафіром і брилянтом вартости 200 К. — В Будапештї арештовано якогось Бінера, котрий удавав банкира і продавав льоси на рати, хоч тих льосів не мав. В той спосіб вимантив він кількасот тисячів кор. — В ювилейнім походї у Відни взяло участь около 12.000. На трибунах, що були уставлені по обох боках улиць на просторі 10 кільометрів сидїло або стояло 100.000 осіб. В часї походу було 500 случаїв занедужаня.

відтак випалювати ся в печах. Вже не треба буде нїчого різати пилкою, гиблювати або точити на токарни; треба лиш буде по просту позліплювати поодинокі части. Поступ величезний. Розумієте то? Я там загачу воду і побудую в рiцї турбіни, що будуть порушати тартак і цїлу машинерию. Виставлю величезні горна, три, чотири, пять, сам ще не знаю кілько. Я то сам винайшов і подав о патенти у всїх державах цїлого сьвіта. Але поки що підсиплю цїле побереже на пять або шість стіп високо камінєм із скал, щоби забезпечитись від повени. Буде то підприємство і кольосальний інтерес.

Ватстон слухав тої небилицї, що аж рот роззявив. — Містер О'Коннель, сказав з глубокою пошаною — з вас великий чоловік.

— А вжеж, що великий. Але тепер постелїть менї, бо я мало що з ніг не впаду. Завтра треба буде брати ся до роботи там на ґрунтї.

За пів години опісля спав вже О'Коннель на одинокім в славно звістнім Ґрандготелю Льондон ліжку а єму снили ся в суміш і десяток горен і рибячий карук і его Неллян, з котрою вже небавком побере ся, розроблений ґіпс, інжинїри, трачинє та величезний зиск, який він собі відобє на товаристві зелїзничім.

4.

Коли О'Коннель на другий день встав досить пізно і увійшов до гостинної комнати, застав там богато мужчин з джаґанами, рискалями та лопатами. Ватстон розповів ще в ночи своїм не многим гостям про продаж свого ґрунту та й другу новину, що над Кольрайдом має бути ґрунт підсипаний. Чутка о тім рознеслась летом блискавки по цїлім Вільемполи і збавила всїх охочих до роботи до готелю Льондон. О'Коннелеви було то зовсїм на руку, бо він розважив собі, що мусить до чогось взяти ся на своїй посїлости, щоби її в очах зелїзничого товариства зробити цїннїйшою а з наслїдок того і мочи зажадати більшої суми за відступленє ґрунту. До найпершої роботи надавало ся длятого найлїпше підсипуванє ґрунту. Тим він робив зелїзничому товариству просто на руку. Він же знав з розмови інжинїра Лючмана з директором „Персівіранс“ що й для будови зелїзницї треба би тут ґрунт підсипати. Що би він тут ще пізнїйше робив, того він сам не знав. Він мав із своїх ощадностий ще чотири тисячі долярів. З того міг він ще якийсь час оплачувати робітників та й сам жити з того. Він вибрав собі з присутних трийцять мужа і пішов з ними над Кольраид.

Тепер розвивав ся тут коло Кольрайдньз щораз живійший рух. Перше, що О'Коннель розпорядив, було, що казав зрубати дерева і поставити собі при входї до своєї посїлости бервенову хату. Тут була від тепер контора для его підприємства. Внутрішну знадобу доставило єму місто Вільемполь, а на причілку прибито довгу вивіску, на котрій великими на метер буквами було вписане: Данило О'Коннель. Тартак і фабрика штучного дерева Вільемполь-Кольрайд.

Впрочім властитель тої нїби то великої фабрики будучности, мав мало до роботи. Допильновував робітників, котрі в горішній части ґірского хребта лупали камінє, спускали его і звозили на побереже аж до Кольрайднеза і тут розтовкали та убивали довбнями. Але мимо того самотного житя в своїй бервеновій хатї він не нудив ся.

(Дальше буде).

Всячина

для науки і забави.

— Житє в родинї. Родина то найбільша сьвятість для чоловіка тут на земли. Родина єсть основою цїлого нашого суспільного житя — родина, рід, нарід. Роди держать ся родинами а родами держать ся народи. Кождому чоловікови дане то вже з природи, що він, коли прийде на то час, старає ся завести собі свою родину. Се правило природи єсть так сильне, що бездїтні подружа старають ся дуже часто бодай чужу дятину приймити до себе, щоби не жити на самотї. Люди без родини більше нещасливі як сироти, котрі мають добру родину. Чоловік без родини або пристуває до якоїсь родини і в той спосіб шукає собі щастя тут на земли або лишаючись на самотї дичіє і ледащіє. Треба хиба великої сили характеру і волї та висшого образованя, щоби жити сьвідомо і з власної волї без родини, але й в таким случаю старає ся такий чоловік все-таки пригорнути ся до тих, що жиють в родинї і огрівати ся їх теплом родинним. Не дармо каже наша приповідка: Свій коли не заплаче, то бодай скривить ся.

Із сего видимо вже як велику вагу має родина для чоловіка а з того й виходить, що житє в родинї повинно бути як найлїпше, як найкрасше. Хибний був би погляд, коли би хтось казав, що вся сила культури опирає ся на поступі в науках і штуках та в житю економічнім. Істория учить, що були вже народи під сим взглядом високо культурні, а мимо того вигинули якраз длятого, що не було у них тої сили родинного житя, яка держить родини а з ними і цїлий нарід. Та й не було і нема культурного народа на сьвітї, котрий би чи в сякій чи такій формі не знав, не носив в своїм серци тої заповіди Божої, котра каже чтити

отця і матір. Найбільшою ї найважнійшою силою родинного житя се взаїмна щира любов, яка вяже, а бодай повинна вязати всіх членів родини з собою. Де брак тої любови, там і ослабає житє родинне, там настають роздори і колотнеча та завзяте вороговане, котре нищить родину. А чим слабше єсть родинне житє в якім народі, тим слабша єсть і єго народна сила, бо скоро розбивають ся родини, то розбиває ся й нарід. Коли хто, то якраз наша суспільність повинна всіми силами дбати про як найкрасше, як найліпше житє в родині. Се повинно у нас стати ся одною із найважнійших задач для тих, котрі ставлять собі за мету працювати для загального добра. А коли де потрібно нам робити в тім напрямі, то особливо по селах, що зберігають коренну силу нашого народу. Як плекати, розвивати і підносити житє в родині, не будемо старати ся обговорювати на сім місци і маємо надію, що знайде ся чей хтось, що читаючи наші гадки підхопить їх та буде розводити їх дальше а що ще важнійше ширити їх і в практиці в тих кругах, котрі того якраз найбільше потребують. Нам потреба памятати на то, що через виховане як найширших мас дійде наш нарід до значіня і сили.

— Міжнародна етикета. Що край то обичай. Найбільша однак ріжниця товариских звичаїв показує ся при столі. Поминувши то, що у многих народів на сході держать ся тої приповідки, котра каже, що „близші пальці, як видельці“, або що їдять патичками, — штука, якої треба би вивчити ся, але навіть і у найкультурнійших народів в Европі не придержують ся всюди однакового звичаю. Які страви треба їсти ножем і вилками, а які лиш вилками, на то єсть строга постанова; в Анґлії і Франції держать вилки в правій руці, коли лиш ними їдять, в Німеччині держать дуже часто в лівій руці. Коли перестануть їсти, то ложки, ножі, вилки кладуть звичайно разом коло тареля з боку, щоби служба могла все вигідно забрати. Так роблять звичайно в приватних домах і се належить до доброго тону. У нас по гостинницях, коли з'їдять, кладуть дуже часто вилки і ножі на перехрест; в Анґлії значило би се, що гість ще не скінчив їсти. В Німеччині і Франції коли пані дому встане від стола, то встають і всі гості та виходять до другої комнати; в Анґлії встають і виходять лиш дами а панове лишають ся при столі, щоби, як сказав злобно якийсь Француз, могли добре запивати ся та балакати о перегонах і біржевих інтересах.

Також запутана єсть справа здойманя капелюха. У нас н. пр. у Львові християньский купець обидив би ся, як би гість війшов до склепу а не здоймив капелюха; у Відни можна війти в капелюсі і ніхто не обидить ся. Длятого треба так робити, що входячи здоймаємо капелюха і кланяємось; коли єсть де єго поставити, то ставимо, а коли ні, то кладемо назад на голову, бо при купні треба мати вільні руки. В Німеччині переважає той звичай, що панове в замкнених льокалях здоймають капелюхи, але у Франції сидять н. пр. в театрі всі панове в капелюхах, доки аж не піднесе ся куртина. Дами в Німеччині, коли прийдуть в гостину, не здоймають капелюха, хиба, що мали би сидіти кілька годин; у Франції противно, здоймають завсігди.

Подібно має ся річ і з поздоровленем на улиці. По правді тепер о поздоровленю нема вже й бесіди, бо декотрі люди дуже не люблять того, щоби їх здоровити, значить ся відзивати ся до них словами і казати: „Дай Боже здоровле!“ або „Здорові були!“ а вимагають того, щоби їм мовчки кланяти ся. Отже в Німеччині і Франції панове кланяють ся перші дамам; Анґлійка або Американка кланяє ся перша мужчині, коли хоче дати тим пізнати, що єго знає. Та й спосіб, в який здоймають капелюхи при поклонах, буває всілякий але се вже зависить більше від одиниць: перед одним спускають капелюх мало що не до самої землі, перед другим ледви капелюх піднесуть. Анґлійці і Американці не дуже скорі до т. зв. шапкованя, підчас коли Німці і Французи готові кланяти ся низенько а Німець ще й любить називати себе „найнизшим слугою“.

— Як цариця Єлисавета виховувала свої придворні дами. Колись росийскі придворні дами карано дуже строго. Цариця Єлисавета уважала дуже на то, щоби еі дворачки вели ся чемно при столі а найліпшим доказом того єсть еі указ виданий 4 цьвітня 1746 р. против неприличного поведеня при столі. Можна з того здогадувати ся, які то були тоті росийскі придворні дами, коли цариця мусіла аж видати указ слідуючого змісту: „Іх імператорске Величество зволили приказати, щоби в комнатах, де звичайно сидять при столі придворні панове і придворні дами, уставлено тяжкі скринки з ланцушками, такі які бувають по церквах. А коли би підчас обіду або підчас вечері якась дама сиділа при столі неприлично, то має носити на собі скринку з ланцушком аж до кінця обіду або вечері, щоби то другі виділи і бояли ся та для уникненя такої ганьби вели ся чемно.

Другий указ тої цариці, котрий заказує придворним дамам строго нюхати табаку в церкві, звучить: „Іх імператорске Величество зволили іменним указом приказати двірским дамам, щоби підчас богослуженя в придворній церкві ніяка з них не нюхала табаки. Коли же би котрась против того приказу Іх імператорского Величества нюхала табаку, то двірскі льокаї мають відобрати їй табакерку і більше її вже не віддати. Тиї же, від котрих би зажадано віданя табакерки, мають то зробити без всякої суперечки, щоби любительки нюханя табаки з обави тої кари здержували ся від нюханя табаки підчас богослуженя.

Небавком опісля карано скринками з ланцушками і тоті дами, котрі в церкві розмавляли а дотичний указ звучать: „Іх імператорске Величество зволили іменним указом приказати: Коли би підчас богослуженя в придворній церкві якась фрейліна (чисто славяньска назва!) розмавляла з другою, то треба їй повісити на шию скринку яких уживають в приходских церквах. Для перших ранґ мають уживати ся позолочувані мідяні скринки, для середних білі з цини а для прочих звичайні зелізні. Литейник Давид Оссіпов має поробити такі скринки і подати, кілько материялу на них ужито.

— Перскі дотепи. Одного разу сказав якийсь чоловік сам до себе: „Все що на земли і на небі то лиш задля мене. Для мене сотворив Бог великі річи“. Коли він так говорив, сів єму на ніс комар і сказав: Тобі не яло ся бути таким гордим; не гадай собі, що всі річи на земли і на небі лиш для тебе сотворені. Скорше ти сотворений для мене. Чи не видиш того, що ти лиш на то, щоби я твоєї крови напив ся? — Один король пішов з своїм сином на лови, а що то був горячий день, то они піздоймали свої плащі і поскладали їх на плече якогось дурнуватого із своєї дружини. Тоді король сміючись сказав: Ох, ти дурнуватий, двигаєш тепер як осел. — Ой ні, королю — відповів на то дурнуватий — не як осел, але за двох ослів. — Султан Іскендер двурогий (Александер великий) переходив одного разу коло якогось дурнуватого і сказав: Чуєш, дурнуватий, випроси собі якусь ласку а зроблю тобі. На то відповів дурнуватий: Мухи не дають мені спокою, скажи їм, щоби не лізли мені до очий. Король тоді сказав: Ой ти дурнуватий, проси мене о щось такого, що можу приказати. На то відповів дурнуватий: О щож маю тебе просити, коли ти не маєш на стілько сили, щоби муха тебе слухала. — Якийсь поет прийшов до богача і зачав его дуже вихвалювати стишками. Богачеви то дуже сподобало ся і він сказав: Готівки не маю, але в моїм шпихлїри єсть богато збіжа. Прийди завтра, то я тобі щось дам. Поет пішов домів а на другий день прийшов до свого добродія. Тоді спитав богач: За чим ти прийшов? А він відповів: Ти мені вчера обіцяв збіжа, от я й прийшов. На то сказав єму богач: Дуже дивний з тебе дурачиско. Що ти мені говорив, то мені зробило приятність, а що я тобі сказав, то зробило тобі приятність. Защо я маю давати тобі збіжа?

Телеґрами.

Краків 13 червня. В неділю дня 21 с. м. приїдуть до Кракова міністри Фідлєр і Ґесман і возьмуть участь в V. загальних зборах Центрального Союза галицкого промислу фабричного, які відбудуть ся дня 22 с. м. З міністром торговлі приїде шеф секциї Боше, радн. Двору Федорович і радник секц. Зампах. З міністром Ґесманом приїдуть висші урядники міністерства робіт публичних.

Відень 13 червня. Засідане палати послів розпочало ся нині о год. 11 мін. 25. Краєвий суд карний у Львові домагає ся виданя пос. Брайтера за провину против безпечности чести. — Пос. Лукасевич зголосив внесене в справі вибудованя мосту на Дністрі.

Відень 13 червня. „Korr. Wilh.“ доносить: Цісар перебув вчерашний день без найменшої утоми і стан здоровля єго єсть знаменитий.

Париж 13 червня. Палата послів ухвалила закон о свободі і чистоті виборів.

Кольонїя 13 червня. „Köln. Ztg.“ одержала з Берлина слідуючу телеґраму: Оголошений вчера Петерб. Аґент. комунікат урядовий о з'їзді в Ревли висказує надію, що переговори, які ведуть ся межи Австриєю а Росиєю в справі реформ македоньских, доведуть до повної згоди, а о скілько приберуть певну форму, будуть служити за основу до загального порозуміня інтересованих в сій справі держав. З того можна вносити, що Анґлія і Росия мають намір подати небавком спільний проєкт до відомости дотичних держав і Порти. В якій формі то стане ся, ще річ не певна. Можна однак припускати, що Анґлія і Росия бажають залагодити справу македоньску за посередництвом конференциї амбасадорів в Константинополи.

Господарство, промисл і торговля.

Ціна збіжа у Львові.

дня 12 червня:

Ціна в коронах за 50 кільо у Львові.

Пшениця	12·10 до 12·30
Жито	10·20 до 10·40
Овес	6·30 до 6·50
Ячмінь пашний	6·30 до 6·50
Ячмінь броварний	7·— до 7·40
Ріпак	—·— до —·—
Льнянка	—·— до —·—
Горох до вареня	8·— до 11·—
Вика	—·— до —·—

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.